

IT-05-86-1

D 18-1/2782 tel

04 April 2005

18/2782 tel
KB.

**MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU**

Predmet br. IT-05-_-I

TUŽILAC MEĐUNARODNOG SUDA

PROTIV

**VINKA PANDUREVIĆA
MILORADA TRBIĆA**

OPTUŽNICA

Tužilac Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, na osnovu svojih ovlaštenja iz člana 18 Statuta Međunarodnog suda, optužuje:

VINKA PANDUREVIĆA

za **GENOCID, UDRUŽIVANJE RADI VRŠENJA GENOCIDA, ubistvo, progon, prisilno premještanje i nehumana djela kao ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI; te ubistvo kao KRŠENJE ZAKONA ILI OBIČAJA RATOVANJA**, koja su dolje navedena; i

MILORADA TRBIĆA

za **ubistvo, kao ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, koje je dolje navedeno;

ČINJENIČNI KONTEKST

1. Nakon izbijanja oružanog sukoba u Republici Bosni i Hercegovini u proljeće 1992., vojne i paravojne snage bosanskih Srba okupirale su gradove, mjesta i sela u istočnom dijelu zemlje sudjelujući u kampanji etničkog čišćenja koja je dovela do egzodusa civila bosanskih Muslimana u enklave u Srebrenici, Goraždu i Žepi.

2. Dana 16. aprila 1993., Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija, postupajući na osnovu Poglavlja VII Povelje UN-a, usvojio je Rezoluciju br. 819, u kojoj se od svih strana u sukobu u Republici Bosni i Hercegovini traži da Srebrenicu i njenu okolinu tretiraju kao "zaštićenu zonu" koju treba poštediti svakog oružanog napada ili neprijateljskog čina.

3. Dana 6. jula 1995. ili oko tog datuma, jedinice Drinskog korpusa Vojske Republike Srpske (VRS) granatirale su Srebrenicu i napale posmatračka mjesta Ujedinjenih nacija na kojima su bili nizozemski vojnici, koja su se nalazila u "zaštićenoj

Prijevod

zoni". Napad Drinskog korpusa na "zaštićenu zonu" Srebrenice trajao je i 11. jula 1995., kada su pripadnici Drinskih vukova, Bratunačke brigade i drugih jedinica VRS-a ušli u Srebrenicu.

4. Muškarci, žene i djeca, bosanski Muslimani, koji su bili u Srebrenici nakon početka napada VRS-a postupili su na dva načina. Nekoliko hiljada žena, djece i većinom starijih muškaraca pobjegli su u bazu UN-a u Potočarima, koja je bila locirana u "zaštićenoj zoni" Srebrenice, gdje su zatražili zaštitu nizozemskog bataljona. Civili bosanski Muslimani ostali su u Potočarima i okolini od 11. jula do 13. jula 1995., i u tom periodu su ih terorisali pripadnici VRS-a. Nakon toga, prebačeni su pod nadzorom VRS-a autobusima i kamionima na područja izvan enklave.

5. Druga grupa od oko 15.000 muškaraca bosanskih Muslimana, među kojima su bili i žene i djeca, okupila se tokom večeri 11. jula 1995. u selu Šušnjari kod Srebrenice i krenula u velikoj koloni u zbjegu prema Tuzli. Približno jednu trećinu ove grupe činili su naoružani pripadnici vojnih snaga bosanskih Muslimana. Ostatak su činili pripadnici nenaoružanog vojnog osoblja i civili.

6. Dana 12. jula 1995. ili oko tog datuma, Ratko Mladić i Radislav Krstić, zajedno s drugim pripadnicima VRS-a i civilnim predstavnicima bosanskih Srba, sastali su se u hotelu "Fontana" u Bratuncu s oficirima nizozemske vojske i predstavnicima izbjeglica bosanskih Muslimana iz Potočara. Na tom sastanku, Ratko Mladić je okupljenima objasnio da će on nadzirati "evakuaciju" izbjeglica iz Potočara i da želi da vidi sve izbjeglice bosanske Muslimane u starosti od 16 do 60 godina radi provjere da među njima nema ratnih zločinaca.

7. Dana 12. jula 1995., u prisustvu Ratka Mladića i Radislava Krstića, oko 50 do 60 autobusa i kamiona stiglo je u blizinu vojne baze UN-a u Potočarima. Ubrzo nakon dolaska ovih vozila, započeo je proces deportacije izbjeglica bosanskih Muslimana. Kada su žene, djeca i muškarci bosanski Muslimani počeli da se ukrcavaju na autobuse i kamione, pripadnici vojnih snaga bosanskih Srba razdvojili su muškarce od žena i djece, te zatočili muškarce u Potočarima i okolini.

8. Od večeri 11. jula 1995. do jutra 12. jula 1995., bosanski Muslimani koji su se okupili u Šušnjarima formirali su veliku kolonu i zaputili se kroz šumu ka Tuzli.

9. Pripadnici snaga bosanskih Srba koji su bili raspoređeni u Bratunačku, Zvorničku i Milićku brigadu, zajedno s elementima 5. inženjerijskog bataljona, 65. zaštitnog puka i specijalne policije MUP-a, uz podršku oklopnih transportera, tenkova, protivavionskih topova i artiljerije, rasporedili su se duž puta Bratunac-Milići u pokušaju da presretnu kolonu. Neki naoružani pripadnici kolone bosanskih Muslimana u povlačenju upustili su se u borbu sa pripadnicima snaga bosanskih Srba. Hiljade bosanskih Muslimana iz kolone u povlačenju je zarobljeno ili su se predali vojnim snagama bosanskih Srba pod zapovjedništvom i nadzorom Ratka Mladića, Radislava Krstića i **VINKA PANDUREVIĆA**.

Prijevod

10. Od 11. jula 1995. do 18. jula 1995., snage VRS-a, pod zapovjedništvom i nadzorom Ratka Mladića, Radislava Krstića i **VINKA PANDUREVIĆA**, sudjelovale su u brojnim incidentima situaciono uslovljenog ubijanja muškaraca bosanskih Muslimana ubrzo po njihovom zarobljavanju, te sistematskim prijekim pogubljenjima muškaraca bosanskih Muslimana koji su zarobljeni i poubijani na područjima gdje su bili zatočeni i drugih, koji su prebačeni na više stratišta širom teritorije pod kontrolom Drinskog korpusa VRS-a. Snage VRS-a pod zapovjedništvom i nadzorom Ratka Mladića, Radislava Krstića i **VINKA PANDUREVIĆA**, pogubile su hiljade muškaraca bosanskih Muslimana. **MILORAD TRBIĆ**, oficir za bezbjednost Zvorničke brigade, pod komandom **VINKA PANDUREVIĆA**, učestvovao je u prijemu, zatočavanju i ubistvu hiljada muškaraca bosanskih Muslimana koji su bili prebačeni u zonu odgovornosti Zvorničke brigade od 13. do 17. jula 1995., i lično je u tom periodu vršio pogubljenja muškaraca bosanskih Muslimana iz Srebrenice u Orahovcu.

11. Od 11. jula 1995. do 18. jula 1995., snage VRS-a, pod zapovjedništvom i nadzorom Ratka Mladića, Radislava Krstića, i **VINKA PANDUREVIĆA**, protjerale su ili poubijale većinu pripadnika bosanskog muslimanskog stanovništva srebreničke enklave. Kao posljedica tih radnji, snage VRS-a gotovo su potpuno eliminisale prisustvo bosanskih Muslimana na području srebreničke enklave, nastavljajući tako kampanju etničkog čišćenja koja je započela u proljeće 1992.

OPTUŽENI

12. **VINKO PANDUREVIĆ** je rođen 1959. godine u bosanskom srpskom mjestu Sokolac. Uznapredovao je do čina kapetana prve klase (pješadije) u JNA. Kada je u Bosni i Hercegovini započeo oružani sukob, imenovan je za zapovjednika snaga VRS-a u Višegradu, koje su kasnije preimenovane u 1. višegradsku brigadu lake pješadije. Od 12. decembra 1992. do novembra 1996. bio je zapovjednik 1. zvorničke brigade lake pješadije (Zvornička brigada). Jedinice njegove brigade učestvovale su u samom zaposjedanju "zaštićene zone" Srebrenice. Njegova brigada je kasnije učestvovala u teškim borbama s kolonom bosanskih Muslimana koja se povlačila iz "zaštićene zone" ka Tuzli. U junu 1997. unaprijeđen je u čin general majora, a član Glavnog štaba VRS-a bio je do otpusta iz službe u aprilu 1998.

13. Tokom napada na "zaštićenu zonu" Srebrenice i ubijanja i pogubljenja muškaraca bosanskih Muslimana koja su uslijedila, **VINKO PANDUREVIĆ** je u činu potpukovnika komandovao Zvorničkom brigadom. Kao zapovjednik brigade bio je odgovoran za planiranje i rukovođenje aktivnostima svih potčinjenih formacija svoje brigade, u skladu s instrukcijama nadređene komande na nivou Korpusa.

14. **MILORAD TRBIĆ** je rođen 22. februara 1958. u selu Ponijevo kod Zenice. Redovni vojni rok u JNA služio je od 1977. do 1978. Kada je izbio rat u Bosni, stupio je u Vojsku Republike Srpske (VRS). Godine 1993. postavljen je na položaj zamjenika komandanta 3. bataljona Zvorničke brigade. Kasnije je premješten u organ bezbjednosti Zvorničke brigade. U julu 1995. imao je čin kapetana u rezervi. Na tom položaju je ostao tokom perioda na koji se odnosi ova Optužnica.

Prijevod

15. Tokom događaja navedenih u ovoj optužnici, **MILORAD TRBIĆ** je bio pomoćnik i neposredno podređen poručniku Dragi Nikoliću, načelniku bezbjednosti Zvorničke brigade. **MILORAD TRBIĆ** je imao čin kapetana u rezervi.

16. Kao pomoćnik poručnika Drage Nikolića, **MILORAD TRBIĆ** je bio zadužen da pomaže Dragi Nikoliću u rukovođenju poslovima organa bezbjednosti Zvorničke brigade. Navedene dužnosti obuhvatale su pomaganje Dragi Nikoliću u vršenju nadzora nad aktivnostima neprijatelja, pripremanje prijedloga komandantu brigade u vezi s prijetnjama bezbjednosti od strane neprijatelja i s djelotvornom upotrebom čete vojne policije te nadgledanje aktivnosti čete vojne policije Zvorničke brigade.

OPŠTI NAVODI

17. Sve vrijeme na koje se odnosi ova optužnica, u Republici Bosni i Hercegovini postojalo je stanje oružanog sukoba.

18. Za sve to vrijeme, **VINKO PANDUREVIĆ** i **MILORAD TRBIĆ** bili su obavezni da se pridržavaju zakona i običaja ratovanja.

19. Sva djela i propusti za koje se tereti kao za zločine protiv čovječnosti bili su dio rasprostranjenog ili sistematskog napada na civilno stanovništvo bosanskih Muslimana u Srebrenici i okolini Srebrenice.

INDIVIDUALNA KRIVIČNA ODGOVORNOST

20. **VINKO PANDUREVIĆ** i **MILORAD TRBIĆ** snose individualnu odgovornost za krivična djela za koja se terete u ovoj optužnici, po članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda. Individualna krivična odgovornost obuhvata izvršavanje, planiranje, podsticanje, naređivanje ili pomaganje i podržavanje na drugi način planiranja, pripreme i izvršenja svakog od krivičnih djela koja se pominju u članovima od 2 do 5 Statuta Međunarodnog suda.

21. **VINKO PANDUREVIĆ**, kao komandant, takođe, ili alternativno, snosi krivičnu odgovornost za djela svojih potčinjenih shodno članu 7(3) Statuta Međunarodnog suda. Takva krivična odgovornost jeste odgovornost nadređenih za djela njihovih podređenih ako su nadređeni znali, ili je bilo razloga da znaju, da se njihovi podređeni spremaju izvršiti takva djela, ili su ih već izvršili, a nadređeni nisu preduzeli potrebne i razumne mjere da takva djela spriječe ili da kazne njihove izvršioce.

22. Ovi navodi koji se odnose na individualnu krivičnu odgovornost ponovo se navode i sadržani su u svakoj pojedinoj tački optužnice koja slijedi.

OPTUŽBE**TAČKA 1****(Genocid)**

23. U periodu od približno 11. jula 1995. do 1. novembra 1995. godine, **VINKO PANDUREVIĆ**, u namjeri da uništi dio naroda bosanskih Muslimana kao nacionalnu, etničku ili vjersku grupu:

- a) ubijao je pripadnike te grupe, i
- b) nanosio teške tjelesne i duševne povrede pripadnicima te grupe.

24. U periodu od približno 11. jula 1995. do 1. novembra 1995. godine, **VINKO PANDUREVIĆ** je planirao, podsticao, naređivao ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu i izvršenje situaciono uslovljenog ubijanja zarobljenih muškaraca, bosanskih Muslimana, iz "zaštićene zone" Srebrenice od strane vojnog osoblja VRS-a.

25. U periodu od približno 11. jula 1995. do 1. novembra 1995. godine, **VINKO PANDUREVIĆ**, **MILORAD TRBIĆ** i drugi planirali su, podsticali, naređivali ili na drugi način pomagali i podržavali planiranje, pripremu i izvršenje planiranog i organiziranog masovnog pogubljenja više hiljada zarobljenih muškaraca, bosanskih Muslimana, iz "zaštićene zone" Srebrenice.

26. Rasprostranjeno i organizovano ubijanje muškaraca, bosanskih Muslimana, koje je vršeno od 11. jula 1995. do 18. jula 1995. na nekoliko različitih lokacija u srebreničkoj enklavi i njenoj okolini, obuhvatalo je sljedeće:

26.1. **Potočari:** Od 12. jula 1995. do 13. jula 1995. godine, pripadnici Bratunačke brigade VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, po prijekom su postupku pogubili muškarce, bosanske Muslimane, na raznim lokacijama oko baze UN-a u Potočarima, gdje su se ti muškarci bosanski Muslimani ranije sklonili.

26.2. **Kravica:** Dana 13. jula 1995. ili približno tog datuma, vojnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, pogubili su po prijekom postupku više stotina muškaraca, bosanskih Muslimana, koji su bili zatvoreni u velikom skladištu u selu Kravica. Bosanske Muslimane koji su bili u skladištu vojnici VRS-a pobili su automatskim oružjem, ručnim bombama i drugim naoružanjem.

26.3 **Bratunac:** Od 12. jula 1995. do 14. jula 1995. godine, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, prevezli su mnoge bosanske Muslimane koji su ili bili zatočeni u Potočarima ili zarobljeni na cesti Bratunac-Milići, na više lokacija u Bratuncu i okolini, gdje su ih držali u školama, zgradama i vozilima parkiranim uz cestu. Od 12. jula 1995. do 15. jula 1995., pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, učestvovali su u brojnim situaciono uslovljenim ubistvima zatočenih muškaraca, bosanskih Muslimana, na raznim lokacijama širom Bratunca.

Prijevod

26.4 **Tišća:** Dana 12. jula 1995. i 13. jula 1995. godine, ili približno tih datuma, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, prevezli su žene i djecu, bosanske Muslimane, koji su ranije u Potočarima odvojeni od muških članova svojih porodica, na jedno mjesto u blizini sela Tišća. Većini žena i djece, bosanskih Muslimana, koji su tako dovezeni u Tišću, nakon toga su dozvolili da pređu na teritoriju bosanskih Muslimana. Međutim, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, među njima su tražili i izdvojili muškarce, bosanske Muslimane, a izdvojili su i određeni broj žena, bosanskih Muslimanki. Dana 12. jula 1995. i 13. jula 1995. godine, ili približno tih datuma, pripadnici VRS-a su natjerali izdvojene muškarce i žene, bosanske Muslimane, da pješice pređu u obližnju školu, gdje su ih vojnici VRS-a vrijeđali i napadali. Dana 13. jula 1995. i 14. jula 1995. godine, ili približno tih datuma, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, ukrcali su 25 muškaraca, bosanskih Muslimana, u kamion, odvezli ih na jedan pašnjak na osami i pogubili ih po prijekom postupku.

26.5. **Orahovac (kod Lažeta):** U kasnim večernjim satima 13. jula i tokom dana 14. jula 1995. godine, pripadnici čete vojne policije Bratunačke brigade, radeći zajedno s drugim pojedincima i jedinicama, prevezli su iz Bratunca i okoline u školu u Grbavcima u selu Orahovac na stotine muškaraca, bosanskih Muslimana, koji su se predali ili su bili zarobljeni u koloni muškaraca koja se povlačila iz srebreničke enklave, ili su bili izdvojeni u Potočarima. Dana 14. jula 1995. godine, pripadnici VRS-a, među kojima su bili pripadnici čete vojne policije Zvorničke brigade, čuvali su muškarce, bosanske Muslimane, koji su bili zatočeni u školi u Grbavcima, i stavili im poveze preko očiju. Tokom dana 14. jula, **MILORAD TRBIĆ**, zajedno s vojnom policijom Zvorničke brigade, učestvovao je u ubijanju 20 ljudi pred fiskulturnom salom. U ranim popodnevnim satima 14. jula 1995. godine, pripadnici VRS-a iz Zvorničke brigade prevezli su te muškarce, bosanske Muslimane, iz škole u Grbavcima na jednu obližnju poljanu, gdje su ti pripadnici VRS-a, među kojima su bili pripadnici 4. bataljona Zvorničke brigade, naredili zarobljenicima da siđu s kamiona i pogubili ih po prijekom postupku automatskim oružjem. **MILORAD TRBIĆ** je pomagao kod ukrcavanja muškaraca, bosanskih Muslimana, u kamione kojima su prevezeni na stratište, kao i kod pogubljenja, tako što je iz svoje puške pucao u muškarce, bosanske Muslimane. Ubijeno je približno 1.000 muškaraca, bosanskih Muslimana. Dana 14. i 15. jula 1995., pripadnici inženjerijske čete Zvorničke brigade su uz pomoć teških mašina zakopali žrtve u masovne grobnice na samom stratištu, dok su pogubljenja i dalje trajala. Uveče 14. jula 1995., svjetla inženjerijskih mašina osvjetljavala su stratišta i grobnice tokom pogubljenja. Sve jedinice i pripadnici Zvorničke brigade koji su učestvovali u tim događajima u Orahovcu bili su pod komandom **VINKA PANDUREVIĆA**.

26.6. **"Brana" kod Petkovaca:** Dana 14. jula 1995. godine, ili približno tog datuma, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, odvezli su više stotina muškaraca, bosanskih Muslimana, s mjesta zatočenja u Bratuncu do škole u Petkovcima. Dana 14. jula 1995. godine, pripadnici VRS-a, pod komandom **VINKA PANDUREVIĆA**, pogubili su po prijekom postupku bosanske

Prijevod

Muslimane u toj školskoj zgradi i oko nje. U večernjim satima 14. jula 1995. godine, ili približno u to vrijeme, i u ranim jutarnjim satima 15. jula 1995. godine, pripadnici VRS-a, pod komandom Ratka Mladića, Radislava Krstića i **VINKA PANDUREVIĆA**, prevezli su nekoliko stotina muškaraca, bosanskih Muslimana, iz škole u Petkocima na jedno mjesto ispod petkovačke "brane". Ljude su iskrcavali iz vozila i u malim grupama odvodili na jedan otvoren prostor, gdje su ih po prijekom postupku pogubili pripadnici VRS-a. **MILORAD TRBIĆ** je bio prisutan u školi u Petkocima i pomagao je u organizovanju i nadzoru zatočenja i prevoza muškaraca Muslimana na mjesto pogubljenja na brani u Petkocima.

26.7. **Dolina Cerske:** Počev od 14. jula 1995., ili približno tog datuma, do približno 21. jula 1995. godine, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, prevezli su više od stotinu muškaraca, bosanskih Muslimana, na jedno mjesto duž makadamske ceste u dolini Cerske, po prijekom ih postupku pogubili i nabacali zemlju na njih.

26.8. **Škola u Pilici:** Od 14. do 16. jula 1995. godine, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, prevezli su više stotina muškaraca, bosanskih Muslimana, s raznih mjesta zatočenja u Bratuncu do škole u Pilici. Mnoge od tih muškaraca, bosanskih Muslimana, koji su bili zatočeni u školi u Pilici, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, pogubili su po prijekom postupku.

26.9. **Vojna ekonomija Branjevo:** Dana 16. jula 1995. godine, ili približno tog datuma, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, prevezli su više stotina muškaraca, bosanskih Muslimana, iz škole u Pilici na vojnu ekonomiju Branjevo. Vojnici VRS-a iz 10. diverzantskog odreda i drugih jedinica, te su muškarce, bosanske Muslimane, iskricali iz autobusa, u grupicama ih vodili do jednog mjesta na otvorenom i po prijekom postupku ih pogubili automatskim oružjem. Dana 16. i 17. jula 1995. godine, ili približno tih datuma, pripadnici VRS-a iz inženjerske jedinice Zvorničke brigade, pod komandom **VINKA PANDUREVIĆA** i Radislava Krstića, pomoću teške mašinerije zakopali su stotine žrtava u obližnju masovnu grobnicu.

26.10. **Dom kulture u Pilici:** Dana 16. jula 1995. godine, ili približno tog datuma, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, nakon što su učestvovali u pogubljenjima na vojnoj ekonomiji Branjevo, prešli su kratak put do sela Pilica. Tu su automatskim oružjem i ručnim bombama pripadnici VRS-a po prijekom postupku pogubili približno 500 muškaraca, bosanskih Muslimana, koji su se nalazili u Domu kulture u Pilici.

26.11. **Kozluk:** Dana 15. jula 1995. godine, ili približno tog datuma, pripadnici VRS-a, pod komandom Radislava Krstića, prevezli su više stotina muškaraca, bosanskih Muslimana, na jedno mjesto na osami nedaleko od Kozluka i po prijekom ih postupku pogubili. Dana 16. jula 1995., ili približno tog datuma, pripadnici VRS-a iz inženjerske čete Zvorničke brigade, pod komandom Ratka Mladića, Radislava Krstića i **VINKA PANDUREVIĆA**, pomoću brigadne teške mašinerije, zakopali su žrtve u obližnju masovnu grobnicu. **MILORAD TRBIĆ** je 15. jula 1995. bio na mjestu pogubljenja u Kozluku.

Prijevod

27. Ni u toku ni nakon situaciono uslovljenih ubistava i masovnih smaknuća koja su se dešavala od 11. jula do 1. novembra 1995. godine, Ratko Mladić, Radislav Krstić i **VINKO PANDUREVIĆ** nisu preduzeli istragu ni kaznili nijednog potčinjenog pripadnika VRS-a koji je bio odgovoran za ta ubistva i smaknuća. Štaviše, Radislav Krstić i **VINKO PANDUREVIĆ**, kao i jedinice pod njihovom komandom, učestvovali su u organiziranom i složenom radu kome je cilj bio da se ubistva i smaknuća prikriju, tako što su tijela žrtava zakopavana na osamljenim mjestima širom tog područja.

28. Kad je postalo jasno da je međunarodna zajednica saznala za ubistva i pogubljenja proizašla iz napada na "zaštićenu zonu" Srebrenice, Ratko Mladić, Radislav Krstić u **VINKO PANDUREVIĆ**, kao i jedinice pod njihovom komandom, učestvovala su u još jednom pokušaju da prikriju ubistva i smaknuća tako što su raskopali prvobitne masovne grobnice, izvadili tijela i prebacili ih u druge grobnice. Pripadnici VRS-a ili njihovi predstavnici, pod komandom Radislava Krstića i **VINKA PANDUREVIĆA**, raskopali su grobnice navedene pod 28.1 do 28.5 i tijela prebacili na druga mjesta:

- 28.1. brana kod Petkovaca
- 28.2. Orahovac
- 28.3. poljoprivredno dobro Branjevo
- 28.4. Kozluk
- 28.5. Glogova

29. **MILORAD TRBIĆ** je pomagao u organizaciji, nadzoru i sprovođenju operacije ponovnog zakopavanja tijela muslimanskih žrtava ubijenih u zoni odgovornosti Zvorničke brigade kao što je gore opisano.

Svojim djelima i propustima opisanim pod tačkama 23. do 28. **VINKO PANDUREVIĆ** počinio je:

Tačka 1: Genocid, kažnjiv prema članu 4(3)(a) i članu 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda; i

TAČKA 2

(Udruživanje radi vršenja genocida)

Svojim djelima i propustima opisanim pod tačkama 23. do 28. **VINKO PANDUREVIĆ** počinio je:

TAČKA 2: Udruživanje radi izvršenja genocida, kažnjivo prema članu 4(3)(b) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Prijevod

30. **VINKO PANDUREVIĆ** se dogovorio s nekoliko drugih pojedinaca, uključujući generala Ratka Mladića, komandanta VRS-a; generala Milenka Živanovića, komandanta Drinskog korpusa od otprilike 20:00 sati 13. jula 1995.; generala Radislava Krstića, načelnika štaba/zamjenika komandanta do otprilike 20:00 sati 13. jula 1995. i, kasnije, komandanta Drinskog korpusa; pukovnika Ljubišu Bearu; pukovnika Vujadina Popovića, pomoćnika komandanta za bezbjednost Drinskog korpusa; poručnika Dragu Nikolića, oficira za bezbjednost Zvorničke brigade; pukovnika Vidoja Blagojevića, komandanta Bratunačke brigade i ostale, da će ubiti muškarce Muslimane iz Srebrenice koji su razdvojeni u Potočarima, zarobljeni u koloni ili su se iz nje predali, kao i druge, i da će nanijeti teške tjelesne ili duševne povrede Muslimanima iz Srebrenice.

30.1. **VINKO PANDUREVIĆ** je tim dogovorom imao namjeru da ubije muškarce Muslimane iz Srebrenice i nanese teške tjelesne i duševne povrede Muslimanima iz Srebrenice i u sprovođenju te namjere da dijelom uništi bosanske Muslimane kao nacionalnu, etničku i vjersku grupu.

30.2. Postupanje **VINKA PANDUREVIĆA** u skladu je s potrebnim elementima krivičnog djela udruživanja radi vršenja genocida, odnosno:

- a) optuženi se dogovorio sa dvije ili više osoba da izvrši krivično djelo genocida;
- b) optuženi je imao namjeru da izvrši genocid.

Nadalje, optuženi je sam počinio djela koja pomažu udruživanju radi izvršenja genocida, uključujući, između ostalog, sljedeće:

- a) Dana 15. jula, u vanrednom dnevnom borbenom izvještaju Komandi Drinskog korpusa, optuženi je svojim nadređenima rekao da njegove jedinice učestvuju u obezbjeđenju i ukapanju stotina zatvorenika koji su držani u zoni odgovornosti Zvorničke brigade i da će, ako mu ne bude pružena pomoć u toj operaciji, pustiti na slobodu preostale zarobljenike koji su držani u školama oko Zvornika.

I,

TAČKA 3

(Istrebljenje)

Svojim djelima i propustima opisanim u stavovima 23 do 28, **VINKO PANDUREVIĆ** je počinio djelo:

Prijevod

TAČKA 3: Istrebljenja, čime je počinio **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(b) i članu 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE 4-5
(Ubistvo)

Svojim djelima i propustima opisanim u stavovima 23 do 29, **VINKO PANDUREVIĆ** i **MILORAD TRBIĆ** počinili su djelo:

TAČKA 4: Ubistva, čime su počinili **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjivo prema članu 5(a) i članu 7(1), a **VINKO PANDUREVIĆ** i prema članu 7 (3) Statuta Međunarodnog suda.

Svojim djelima i propustima opisanim u stavovima 21 do 26, **VINKO PANDUREVIĆ** je počinio djelo:

TAČKA 5: Ubistvo, čime je počinio **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, kažnjivo prema članu 3 i članu 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, sankcionisano članom 3(1) (a) Ženevske konvencije.

TAČKA 6
(Progoni)

31. Počevši od 11. jula 1995. godine pa sve do 1. novembra 1995. godine, Radislav Krstić i **VINKO PANDUREVIĆ** počinili su, planirali, podsticali, naređivali ili na drugi način pomagali i učestvovali u planiranju, pripremi i izvršenju zločina protiv čovječnosti, to jest, progona civila bosanskih Muslimana na političkim, rasnim ili vjerskim osnovama, u Srebrenici i okolici Srebrenice.

32. Krivično djelo progona počinjeno je, izvršeno i izvedeno sljedećim putem odnosno na sljedeći način:

32.1. ubistvima hiljada civila bosanskih Muslimana, među kojima su bili muškarci, žene, djeca i starije osobe;

32.2. okrutnim i nečovječnim postupanjem prema civilima bosanskim Muslimanima, između ostalog i teškim premlaćivanjima;

32.3. teroriziranjem civila bosanskih Muslimana; i

32.4. uništavanjem lične imovine bosanskih Muslimana.

Prijevod

32.5. deportacijom ili prisilnim premještanjem bosanskih Muslimana iz enklave Srebrenica.

Tim djelima i propustima, te djelima i propustima opisanim u stavovima 4, 6, 7, 11 i 23 do 29, **VINKO PANDUREVIĆ** je počinio djelo:

TAČKA 6: Progon na političkim, rasnim ili vjerskim osnovama, čime je počinio **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(h) i članu 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKA 7
(Prisilno premještanje, nehumana djela)

33. Počevši od 11. jula 1995. godine pa sve do 13. jula 1995. godine, Radislav Krstić i **VINKO PANDUREVIĆ** počinili su, planirali, podsticali, naređivali ili na drugi način pomagali i učestvovali u planiranju, pripremi i izvršenju zločina protiv čovječnosti, to jest, prisilnog premještanja bosanskih Muslimana iz enklave Srebrenica.

Tim djelima i propustima, te djelima i propustima opisanim u stavovima 4, 6, 7, 11, 26.1, 26.3, 26.4, 26.5, 26.6, 26.8, 26.9 i 26.11, **VINKO PANDUREVIĆ** je počinio djelo:

TAČKA 7: Nečovječna djela (prisilno premještanje), čime je počinio **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv prema članu 5(i) i članu 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

/potpisano/
Carla Del Ponte,
tužilac

Dana 10. februara 2005.
Haag,
Nizozemska

31.03.2005.

Prijevod

Prilog A**UČESNICI UDRUŽENOG ZLOČINAČKOG PODUHATA I VOJNA
STRUKTURA VOJSKE REPUBLIKE SRPSKE ("VRS")****Učesnici udruženog zločinačkog poduhvata**

1. Ostali učesnici ovog udruženog zločinačkog poduhvata bili su: predsjednik RS Radovan Karadžić; general Ratko Mladić, komandant VRS-a, general Milenko Živanović, komandant Drinskog korpusa, do oko 20:00 sati 13. jula 1995.; general Radislav Krstić, načelnik štaba/zamjenik komandanta, do oko 20:00 sati 13. jula 1995. a, nakon toga, komandant Drinskog korpusa; pukovnik Petar Salapura, načelnik za obavještajne poslove Glavnog štaba, pukovnik Ljubiša Beara, načelnik za bezbjednost Glavnog štaba, pukovnik Radoslav Janković, oficir za obavještajne poslove Glavnog štaba, major Dragomir Pećanac, oficir za bezbjednost Glavnog štaba, pukovnik Vidoje Blagojević, komandant Bratunačke brigade; kapetan Momir Nikolić, načelnik za bezbjednost i obavještajne poslove Bratunačke brigade, pukovnik Vinko Pandurević, komandant Zvorničke brigade; potpukovnik Dragan Obrenović, zamjenik komandanta i načelnik štaba Zvorničke brigade; potpukovnik Rajko Krsmanović, načelnik saobraćajne službe Drinskog korpusa; pukovnik Lazar Aćamović, pomoćnik komandanta pozadinskih službi Drinskog korpusa; Ljubiša Borovčanin, komandant brigade specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova RS. U operaciji prisilnog premještanja i deportovanja muslimanskog stanovništva Srebrenice i Žepe učestvovali su i razni drugi pojedinci, te vojne i policijske jedinice, između ostalih, i sljedeći:

Jedinice Drinskog korpusa

elementi vojne policije Drinskog korpusa
elementi Bratunačke brigade
elementi Zvorničke brigade
elementi Miličke brigade
elementi Vlaseničke brigade
elementi Višegradske brigade
elementi Rogatičke brigade
elementi Biračke brigade
elementi 2. romanijske brigade
elementi Samostalnog bataljona Skelani

Jedinice Glavnog štaba

elementi 10. diverzantskog odreda
elementi 65. zaštitnog puka

Jedinice MUP-a

elementi brigade "specijalne policije" Republike Srpske
elementi policije opštine Bratunac
elementi policije opštine Zvornik

Slijedi detaljni sažetak vojne strukture VRS-a, kao i organizacioni dijagram
Glavnog štaba VRS-a.

Vojna struktura Vojske Republike Srpske ("VRS")

2. Oružane snage Republike Srpske sastojale su se od Vojske Republike Srpske i jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.
3. U julu 1995., Oružane snage Republike Srpske bile su pod komandom i kontrolom vrhovnog komandanta Radovana Karadžića. Njegov štab se nalazio na Palama.
4. U okviru strukture VRS-a neposredno podređen vrhovnom komandantu bio je Glavni štab VRS-a, koji je imao sjedište u Han Pijesku i kojim je komandovao general Ratko Mladić. Dužnost komandanta Glavnog štaba bila je da izdaje propise, naredbe i uputstva za sprovođenje naredbi vrhovnog komandanta, te da vrši komandne funkcije koje mu povjeri vrhovni komandant. Glavni štab VRS-a sastojao se od štapskih oficira i pomoćnog štapskog osoblja, te od nekoliko specijalizovanih vojnih jedinica kao što su: 65. zaštitni puk predviđen kao zaštitna i borbena jedinica Glavnog štaba, te 10. diverzantski odred, jedinica obučena za dejstva iza neprijateljskih linija i druge specijalne borbene zadatke.
5. Glavnina borbenih snaga samog VRS-a bila je raspodijeljena u šest geografski definisanih korpusa koji su svi bili podređeni generalu Mladiću i nalazili se pod njegovom komandom, a time i pod komandom vrhovnog komandanta Radovana Karadžića. U julu 1995., tih šest korpusa bili su: Drinski korpus, 1. krajiški korpus, 2. krajiški korpus, Sarajevsko-romanijski korpus, Hercegovački korpus i Istočno-bosanski korpus.
6. Svaki od šest gorenavedenih korpusa imao je svog komandanta i komandno osoblje, a svi su oni unutar lanca komandovanja u VRS-a bili direktno potčinjeni generalu Mladiću.
7. Milenko Živanović imenovan je za prvog komandanta Drinskog korpusa kada je ovaj oformljen 1. novembra 1992., a dužnost komandata Drinskog korpusa je obavljao do oko 20:00 sati 13. jula 1995., kada je na njegovo mjesto postavljen general Krstić. General Radislav Krstić je bio komandant Drinskog korpusa od oko 20:00 sati 13. jula 1995. pa do kraja rata. Prije unapređenja u komandanta, general Radislav Krstić je bio načelnik štaba/zamjenik komandanta Drinskog korpusa, a na toj se dužnosti nalazio od oktobra 1994. godine.

Prijevod

8. Dužnosti načelnika štaba i zamjenika komandanta Drinskog korpusa ili bilo koje brigade Drinskog korpusa uvijek je obavljala jedna osoba. U slučaju da komandant zbog odsutnosti, ili onemogućenosti iz zdravstvenih ili drugih razloga ne može da vrši svoje komandne funkcije, načelnik štaba/zamjenik komandanta je automatski i bez dodatnih odobrenja bio ovlašten da preuzme i vrši komandnu vlast nad potčinjenim jedinicama, u skladu s opštim ciljevima komandanta. S obzirom na to, funkcija načelnika štaba/zamjenika komandanta je položaj koji uključuje odgovornost nadređenog u smislu člana 7(3) Statuta Međunarodnog suda, a, pored toga, lice koje se nalazi na tom položaju može snositi krivičnu odgovornost po članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda.
9. Na čelu štaba Drinskog korpusa nalazio se načelnik štaba, kako je opisano u prethodnom paragrafu. Štab komande sa sjedištem u Vlasenici imao je tri stručna organa, kojima su na čelu bili pomoćnici komandanta. Ti stručni organi bili su organ bezbjednosti, organ za moral, vjerska i pravna pitanja, te organ za pozadinu (tj. logistiku). Pored gorepomenutih stručnih organa, štab Korpusa imao je desetak operativnih organa službi-rodova odgovornih za dnevno planiranje, za operacije i borbene funkcije Korpusa. Ti operativni organi bili su: odjeljenje za operativno-nastavne poslove, odjeljenje za obavještajne poslove, odjeljenje za oklopno-mehanizovane jedinice, odjeljenje za atomsko-biološko-hemijsku odbranu, odjeljenje za inženjeriju, artiljerijsko-raketno odjeljenje, odjeljenje veze, odjeljenje za protivvazдушnu odbranu, odjeljenje za personalne poslove i odjeljenje za elektronsko obezbjeđenje.
10. U sastavu Drinskog korpusa nalazilo se približno 15.000 vojnika, organizovanih u 13 geografski definisanih potčinjenih jedinica, među kojima su bile: 1. zbornička pješadijska brigada, 1. vlasenička laka pješadijska brigada, 1. birčanska laka pješadijska brigada, 1. milička laka pješadijska brigada, 1. bratunačka laka pješadijska brigada, 2. romanijska motorizovana brigada, 1. podrinjska laka pješadijska brigada, 5. podrinjska laka pješadijska brigada, 5. mješoviti artiljerijski puk, 5. bataljon vojne policije, 5. inženjerijski bataljon, 5. bataljon veze i Samostalni pješadijski bataljon Skelani.
11. Svaka brigada, puk i bataljon pomenut u prethodnom paragrafu imao je svoj štab komande i brojne potčinjene jedinice u vidu bataljona, četa i vodova. Komanda i vojnici Bratunačke i Zborničke brigade Drinskog korpusa odigrali su značajnu ulogu u zločinima za koje se ovdje tereti. Komandna struktura dotičnih brigada bila je sljedeća:

Prijevod

A. 1. bratunačka laka pješadijska brigadaŠtab komandePotčinjene jedinice

- 1. pješadijski bataljon
- 2. pješadijski bataljon
- 3. pješadijski bataljon
- 4. pješadijski bataljon
- Rezervni bataljon
- Mješovita artiljerijska baterija
- Inženjerijski vod
- Vod vojne policije
- Interventni vod (Crvene beretke)

B. 1. zbornička pješadijska brigadaŠtab komandePotčinjene jedinice

- 1. pješadijski bataljon
- 2. pješadijski bataljon
- 3. pješadijski bataljon
- 4. pješadijski bataljon
- 5. pješadijski bataljon
- 6. pješadijski bataljon
- 7. pješadijski bataljon
- 8. pješadijski bataljon
- Rezervni bataljon
- Pozadinski bataljon
- Mješoviti artiljerijski divizion
- Oklopno-mehanizovana četa
- Četa vojne policije
- Laka protivvazдушna četa
- Inženjerijska četa
- Podrinjski odred (Vukovi sa Drine)
- Vod veze

12. Na čelu svakog štaba brigade nalazio se načelnik štaba/zamjenik komandanta brigade. Struktura i funkcija štaba brigade u osnovi je bila ista kao i štaba korpusa, ali u manjem obimu.

Prijevod

13. Što se tiče štabova brigada, jedna značajna razlika odnosi se na ulogu organa za bezbjednost. U strukturi lake pješadijske brigade, dužnosti pomoćnika komandanta za bezbjednost i obavještajne poslove obavlja ista osoba. U redovnoj strukturi pješadijske brigade, dužnost pomoćnika komandanta za bezbjednost je odvojena od dužnosti načelnika organa za obavještajne poslove.
14. Pored Bratunačke, Zvorničke i Vlaseničke brigade, u vremenu na koje se odnosi ova optužnica, u zoni odgovornosti Drinskog korpusa bile su prisutne i jedinice Glavnog štaba VRS-a, jedinice drugih korpusa VRS-a, te snage "specijalne policije" Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i redovne policijske snage sa nivoa opština. Konkretno, te jedinice su bile:
  - (1) elementi 65. zaštitnog puka (Glavni štab VRS-a)
  - (2) elementi 10. diverzantskog odreda (Glavni štab VRS-a)
  - (3) elementi "specijalne policije" Republike Srpske (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
  - (4) Zvornička policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
  - (5) Vlasenička policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
  - (6) Milićka policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
  - (7) Bratunačka policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
  - (8) Skelanska policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
  - (9) Višegradska policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
  - (10) Rogatička policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
15. Svi subjekti pomenuti u prethodnih pet paragrafa bili su jedinice VRS-a ili jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, a sve su one bile legalno organizovane i funkcionisale su u skladu s odgovarajućim zakonima Republike Srpske, te pod komandom pojedinaca naimenovanih u skladu s odgovarajućim zakonima Republike Srpske.
16. Cijelo geografsko područje srebreničke enklave nalazilo se unutar zone odgovornosti Drinskog korpusa VRS-a. (*Vidi priloge B i C*). Konkretno, srebrenička enklava se nalazila na teritoriji za koju su bili zaduženi 1. bratunačka laka pješadijska brigada, 1. milićka laka pješadijska brigada i Samostalni bataljon Skelani. Nadalje, sva krivična djela za koja se optužuje počinjena su u zoni odgovornosti Drinskog korpusa, prvenstveno u zonama odgovornosti 1. zvorničke brigade, 1. milićke lake pješadijske brigade i 1. bratunačke lake pješadijske brigade

PRILOG B

**Karta zone odgovornosti
Drinskog korpusa
11. juli 1995.**

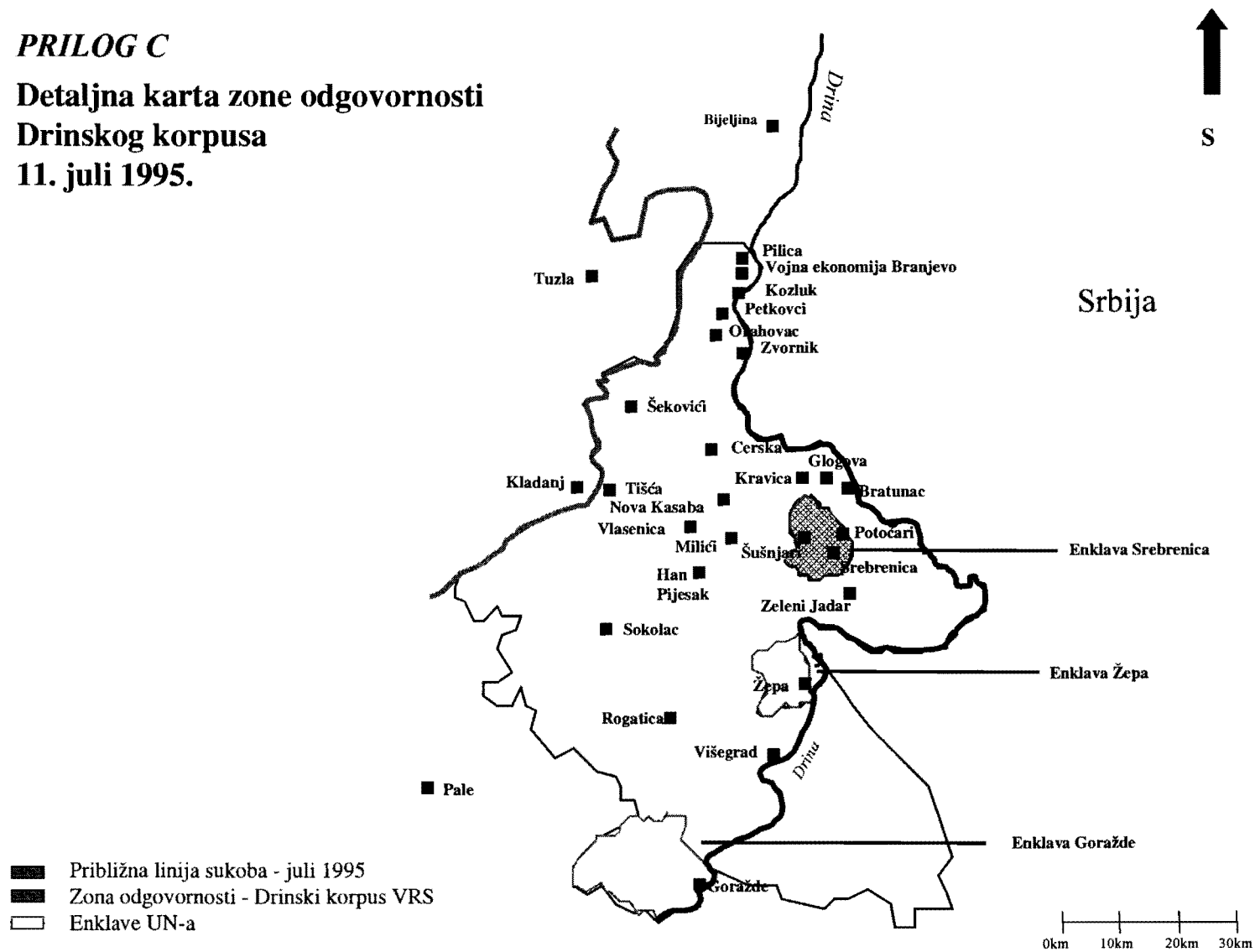

4-05-86-1

2/2782 f04

PRILOG C

**Detaljna karta zone odgovornosti
Drinskog korpusa
11. juli 1995.**

U-05-86-1

11.07.80.01